

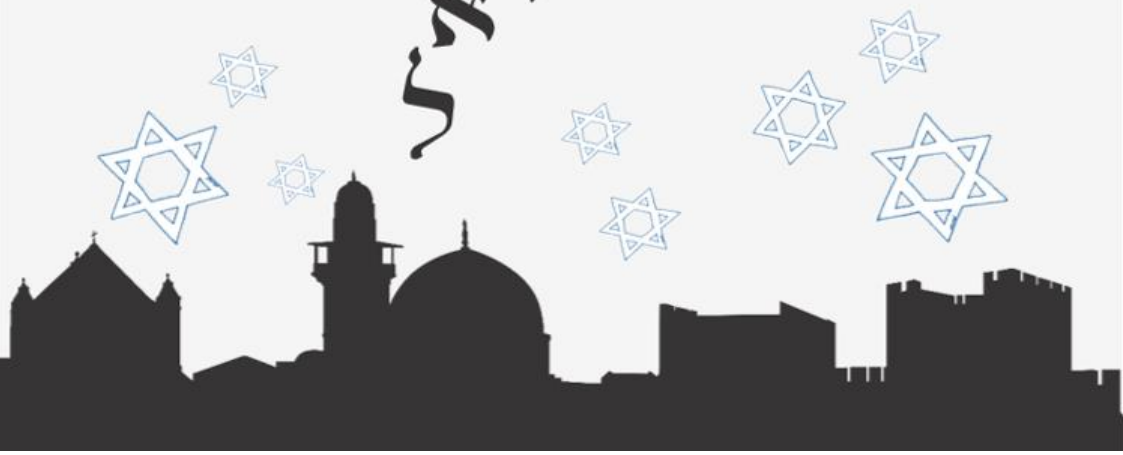

ליום העצמאות

מזמור לתודה

על חובת ההודאה

שֶׁמֶת
יְיָ אֱלֹהֵינוּ

"זֶרֶה' נְשֻׁמֹת אָדָם"

לעילוי נשמת מור זקני

קלמנט בן מרגו ז"ל

ולעילוי נשמת מרת זקנתי

אסתר בת גמרא ז"ל

ת.נ.צ.ב.ה

לרפואת

אשר בן אסתר הי"ו

אריאל בן ניצה הי"ו

"זה היום עשה ה' נגילה ונשמחה בו"

השנה, שנת תשע"ה, נחוגג את יום העצמאות הבעל"ט בד' באייר, יום חמישי בשבת (הוקדם).

"כל מי שנעשה לו נס ואומר שירה הנה שכרו שעושים לו נס אחר שנאמר "זבח תודה וכו' אראנו בישע אלקים" (פלא יועץ, הלול)

ידוע לכל, כי מאז קום המדינה ועד היום ישנה מחלוקת גדולה לגבי חובת ההודאה ביום העצמאות, הנובעת מהמחלוקת לגבי עצם הקמתה של מדינת ישראל בארץ ישראל. ישנן דעות רבות בפוסקים, הן האשכנזים והן הספרדים לגבי הנושא, אולם במאמר זה באנו להציג דווקא את עמדת גדולי ישראל הספרדים והמזרחיים לאורך הדורות.

נקדים ונאמר כי קונטרס זה אינו בא לדון במחלוקת ההלכתית בעניין אמירת הלל ואי אמירת תחנון ביום העצמאות, מפני שבעניין זה ישנן דעות שונות בפוסקים, ונהרא נהרא ופשטיה, ולכן כל אחד ינהג ביום זה על פי מנהג אבותיו.

מטרת המאמר הינה לדון במחלוקת האמונית, לגבי עצם חובת ההודאה ביום העצמאות על הניסים שעשה לנו ה' יתברך מקום המדינה ועד הנה.

ראשית, נביא את טענות החולקים על חובת ההודאה ביום העצמאות, ונענה עליהן מתוך דברי רבותינו.

בהמשך נביא ציטוטים מדבריהם של מספר חכמים בולטים בדורות האחרונים, אודות חובת ההודאה ביום העצמאות. נדגיש כי הדברים שאמרו רבותינו בשבחו של יום זה רבים מיני ים, וישנם עוד חכמים

רבים אשר דבריהם לא הובאו כאן מפאת קוצר היריעה. לכן, הרוצה לעיין בדברים יוכל למצוא דברים מתוקים מדבש בספר "אתחלתא היא", אשר ערך יצחק דדון הי"ו, שם הביא **למעלה מששים חכמים** גדולי וגאוני הדור בתפוצות ספרד והמזרח ובארץ ישראל, אשר דברו בשבח מדינת ישראל והיום הקדוש הזה, "רננו צדיקים בה' לישרים נאווה תהילה".

בסוף הקונטרס יובאו הלכות יום העצמאות כפי שנפסקו ע"י הרבנות הראשית לישראל, בתוספת מעט מנהגים אשר נהגו ביום זה. כמו כן יובאו מספר פיוטים בשבחה של ארץ ישראל והמדינה אשר נכתבו בארצות המזרח והמערב, לצד מספר סיפורים ממלחמות ה', אשר עשה לנו בימים ההם בזמן הזה, ויתבוננו חסדי ה'.

אנו תפילה לה' יתברך, שכמו שעשה לנו ניסים ונפלאות ביום הקדוש הזה, והוציאנו משעבוד לגאולה ומאפילה לאור גדול, כן יחיש וימהר גאולתנו השלמה במהרה, ויגאלנו אחרית כראשית, בביאת גואל צדק במהרה בימינו אמן!

כל זה ערכתי בחסד ה' עליי

הצעיר בעמ"א ס"ט

פה ארץ ישראל

שנת "תשעה לתפילתי ולשיח רינתי"

"איזו מחלוקת שהיא לשם שמיים"

ראשית, צריכים אנו לדעת, שלמרות מה שמקובל לחשוב היום, **רובם המוחלט** של גדולי הדור הספרדים והמזרחיים בדורות האחרונים ראו במדינת ישראל **אתחלתא דגאולה**, וראו חובה גדולה ועצומה להודות לה' יתברך ביום קדוש זה על הטובות שעשה עמנו מקום המדינה ועד הנה. אמנם, ישנם מעטים מן החכמים אשר התנגדו לדעה זו, אך אנו בחרנו להביא את דברי רוב החכמים שנאמר: "אחרי רבים להטות".

בקרב הטוענים כנגד הקמת מדינת ישראל חובת ההודאה ביום העצמאות ישנן שתי טענות עיקריות:

הטענה הראשונה הינה שיש איסור ליהודים לעלות ולהקים שלטון יהודי בארץ, ולהתמרד כנגד אומות העולם, לאור איסור שלושת השבועות המוזכר בגמרא במסכת כתובות (ק"י, קי"א). בגמרא מובא כי כאשר יצאו עם ישראל לגלות לאחר חורבן בית המקדש השני, השביע הקב"ה את ישראל שלא יתמרדו כנגד אומות העולם ושלא יעלו לארץ ישראל יחד, ביד חזקה עד שתגיע הגאולה. הטוען המרכזי של טענה זו הינו האדמו"ר מסאטמר, רבי יואל טייטלבוים זצ"ל, אשר מביא טענה זו בספרו "יואל משה", בו הוא פורס את משנתו האנטי ציונית כנגד עליית היהודים לארץ והקמת השלטון היהודי בארץ ישראל.

טענה זו נדחתה ע"י **רוב ככל** חכמי המזרח והספרדים בשל מספר טענות, שהעיקריות שבהן:

- איסור שלושת השבועות הינו **מדרש אגדה ולכן אין אנו פוסקים אותו להלכה**. כראיה, האיסור איננו מובא ברמב"ם בספרו היד החזקה בו מוזכרות כל מצוות התורה, וכן עניין זה

לא הזכר אצל מפרשי הגמרא המרכזיים, הרמב"ן, הרשב"א, הריטב"א, המאירי ועוד, ואצל מסכמי הגמרא להלכה, הרי"ף והרא"ש.

למול עובדה זו הרמב"ן דווקא מזכיר את כיבוש וישוב א"י
ממצוות עשה מן התורה התקפה בכל דור וזו לשונו:

'וירשתם אותה וישבתם בה' (דברים יא לא)... בזכות שתירש תשב. ואל תשתבש ותאמר כי המצווה היא המצווה במלחמת שבע עממים שנצטוו לאבדם... אין הדבר כן, שאנו נצטוינו להרוג האומות ההם בהלחמם עמנו, ואם רצו להשלים נשלים עמהם, ונעזבם בתנאים ידועים, אבל הארץ לא נניח אותה בידם ולא ביד זולתם מן האומות בדור מן הדורות" (ספר המצוות לרמב"ן, עשה ד')

▪ חיזוק נוסף הינם דבריו של רבינו חיים ויטאל המובאים בהקדמה לספרו עץ חיים, שם כתב כי איסור שלושת השבועות **נוהג רק אלף שנה** לאחר החורבן, ולכן מדורו **כבר בטל האיסור**.

▪ טענה שלישית הינה שהצהרת בלפור, ולאחריה תכנית החלוקה באו"ם, הן **רישיון האומות**, ולכן במעשה הקמת המדינה אין התמרדות כנגד אומות העולם.

הטענה השניה אשר נטענה ע"י חלק קטן מחכמי הספרדים הינה שמדינת ישראל הוקמה ע"י אנשים שאינם שומרי תורה ומצוות ולכן אין לנו להשתתף עימם בבניין זה ובוודאי שלא להודות על כך,

בפרט שרואים קלוקלים גדולים במדינה כמו התחנכות במוסדות בהם מלמדים אפיקורסות, חילול שבת בפרהסיא ועוד.

טענה זו גם היא נדחתה ע"י רוב החכמים, אשר טענו כי אין ספק בכך ששיבת ישראל לארצם, כיבוש הארץ והקמת שלטון יהודי בארץ ישראל הינם וודאי תהליך גאולי הנעשה ברצון ה' להושיע את עם ישראל. אמנם, התהליך נעשה ע"י אנשים שאינם שומרי תורה ומצוות, אך למרות זאת אין לנו לקבול על הדרך בה בחר הקב"ה להביא לנו את הישועה, מפני שהישועה תבוא בכל דרך בה יבחר ה'.

בנוסף, לא רק שחכמנו לא ראו באנשי הציונות רשעים ח"ו, אלא אף דברו רבות בשבחם, המליצו עליהם זכות גדולה בכך שעוסקים במצוות ישוב ארץ ישראל, מצווה שלא זכו לה גדולי וגאוני עולם, ומצוות ההצלה וקיבוץ גלויות, והודיעו שיש לעזור להם ולהשתתף עמם ככל יכולתנו עד שאמר בבא חאקי זצ"ל **שכל המשתתף עם הקרן הקיימת לישראל נעשה שותף במעשה בראשית!**

טענות המשיבים שהבאנו כן וטענות נוספות, הובאו במספר ספרים שנכתבו כנגד דעתם של המתנגדים להקמת מדינת ישראל והעליה לארץ ישראל, בניהם ספר "סוד השבועה" לרב המקובל רבי מרדכי עטיה זצ"ל, ספר "גאולת משה" לרבי כלפון משה הכהן זצ"ל, ובהקדמת החלק החמישי לשו"ת ישכיל עבדי לרבי עובדיה הדאיה זצ"ל.

בנוסף לטענות שהובאו לעיל, אנו רואים בעינינו כמה טובות למקום עלינו מאז שהוקמה המדינה:

ראשית, היום כל יהודי שרוצה להגיע ולהתיישב בארץ ישראל יכול לעשות זאת בנקל, בלי שום קושי, דבר שלא היה מאז חורבן בית

המקדש, והמקום בו יש הכי הרבה יהודים בעולם הוא ארץ ישראל. בנוסף, ברוך ה' זכינו שישנם יהודים רבים שנישאים בארץ כדת משה וישראל ולא מתבוללים, לעומת מה שאנו רואים שמתרחש היום בגולה לא עלינו. כדוגמה, ראו מה שקורה בארה"ב, הקהילה היהודית השנייה בגודלה בעולם, שם אחוז ההתבוללות עומד על כ-60% ואחוז היהודים שומרי המגדירים עצמם כשומרי תורה ומצוות עומד על כ-10% בלבד!

יש שלטון יהודי בארץ ישראל בפעם הראשונה מאז חורבן בית המקדש השני. אמנם כיום ישנם הרבה דברים שנעשים שלא בדרך התורה, אבל וודאי שזהו נס לעומת שלטון הגויים שהיה פה קודם לכן, ואף היו חכמים רבים אשר ראו בשלטון היהודי בארץ ישראל **מלכות ישראל ממש**.

הוקם צבא לעם לישראל, יהודים שמחרפים נפשם לטובת כלל ישראל לשמור עלינו מכף כל אויב ואורב, כדי שנוכל לחיות בהשקט ובטח בארצנו. ובזה הם מקיימים מצוות רבות ובניהן מצוות כיבוש הארץ, ומצוות הצלה שעליה אומר רבי אליעזר פאפו בספרו פלא יועץ, ערך הצלה:

"אפלו ריקנין שבישראל מלאים מצוות כרימון. כי יש רבים מבני ישראל שנראים לפנים כלים ריקים, אבל יש בידם מצוה זו של הצלת ישראל שבזה הם **מכריעים ועוברים** את החכמים והגדולים שבישראל."

כבשנו חזרה שטחים רבים בארץ ישראל שהיו שנים רבות ביד הגויים ועוד נמשיך ונשלים המלאכה בעז"ה, ובתוך כך כבשנו את המקומות הקדושים בא"י; הר הבית, הכותל המערבי, מערת המכפלה, קבר רחל, קבר יוסף הצדיק, והיום יהודים רבים יכולים לשוב ולהתפלל שם.

מרכז התורה בעולם היום נמצא בארץ ישראל. כמות התורה שיש היום בעם ישראל היא דבר שלא היה במשך כל הדורות! כל יהודי שרוצה ללמוד תורה יכול לעשות זאת בנקל. יש היום עשרות רבות של ישיבות בהן לומדים תורה מבוקר עד ערב, שיעורי תורה לרבים, בעלי בתים הקובעים עיתים לתורה ותלמודי תורה לילדים. בדורות הקודמים הייתה בורות עצומה הן בקהילות אשכנז והן בקהילות יהודי המערב והמזרחיים. קהילות רבות של יהודים לא ידעו כלל קרוא וכתוב, וודאי שתורה לא למדו. היחידים שהחזיקו את הקהילה היו תלמידי החכמים ששמרו על התורה בכל תוקף, שכיום הם רבים מאוד בעם ישראל ברוך ה' וכן ירבו.

בכל מלחמות ישראל לדורותיהם, מאז מלחמת השחרור ועד היום, נעשו לנו ניסים גדולים ועצומים, אשר אפילו יהודים אשר רחוקים מתורה ומצוות מעידים כי אלו היו ניסים ממש, עד שכתב רבינו עובדיה הדאיה זצ"ל כי ניסים אלו גדולים מנס חנוכה! ומאז שהגענו לארץ ועד עתה בכל דור ודור עומדים עלינו לכלותינו, והקב"ה מצילנו מידם. ומי שיתבונן ויראה את גודל הנס שנעשה לנו, שנתוועדו אויבנו עלינו להשמידנו, ואנו היינו פה מתי מעט, ללא צבא וללא נשק, אוד מוצל מאש, עם שלפני שלוש שנים בלבד יצא ממשרפות הנאצים ימ"ש, ומי יודע מה היה מונע מאויבנו לבצע את זמם, לולא ה' יתברך אשר הפר עצתם, וקלקל מחשבם ולא עשה ידיהם תושייה, ועשה לנו תשועה גדולה ופורקן כהיום הזה.

וראו מה קורה מסביבנו היום בעולם, אשר בכל רגע ורגע עומדים עלינו מיליוני שונאים וצוררים לאבדנו; איראן, סוריה, חזבאללה, חמאס, דעאש, אנטישמיים במדינות אירופה והמערב, שנאת ישראל בעולם גוברת והולכת, **ואין ספק שבכל יום זהו נס גמור!** שהרי בדרך הטבע אם היו קמים עלינו שונאינו, ברגע אחד היו יכולים לכלותינו ח"ו, ורק בחסדי ה' הוא מקיים אותנו בארצנו בכל יום ויום,

על זה נאמר: "אם ה' לא ישמור עיר, שווא שקד שומר". אך אנו בבחינת "עיניים להם ולא יראו", לא מבחינים בגודלו של הנס, שכבר התרגלנו למציאות זו, שידוע אין בעל הנס מכיר בנוסו.

"לפיקך אֲנַחְנוּ חַיִּיבִים לְהוֹדוֹת, לְהַלֵּל, לְשַׁבַּח, לְפָאֵר, לְרוֹמֵם, לְהַדְרֵה, לְבָרֵךְ, לְעֵלֵה וְלִקְלַס לְמִי שֶׁעָשָׂה לְאַבּוֹתֵינוּ וְלָנוּ אֶת כָּל הַנְּסִים הָאֵלֹהִים": (הגדה של פסח)

אמנם, אהבת האומה לא תסמא את עינינו מלבקר את כל מומיה, ואנו יודעים כי הדרך לגאולה השלמה עוד ארוכה ויש עוד מקום רב לתיקון. אולם צללים אלו לא יעיבו על עינינו מלראות את הטובה הגדולה שעשה עמנו ה' יתברך, ואת האור אשר הוא רב עשרות מונים על החושך. ויש לנו ללמד זכות גדולה על אחינו בית ישראל, שזוכים לקיים יום יום מצוות יישוב ארץ ישראל בגופם השקולה כנגד כל המצוות, מה שלא זכו גדולי עולם בדורות הקודמים, עליהם נאמר: "ועמך כולם צדיקים". ובזה יש נחת רוח ושמחה גדולה מאוד לה' יתברך, שמלמדים זכות על בניו, ואנו תפילה לה' יתברך שיחזירנו ויחזירם בתשובה שלמה לפניו.

דעו לכם שכבר העידו חכמים רבים, שהסיבה שאנו רואים את הרע מתגבר בארץ ישראל, היא מפני שבכל מקום בו הטוב מתגבר בעוצמה, חייב הרע להתגבר מולו ביתר שאת, שכלל הוא בידינו "זה לעומת זה עשה אלוקים", ולכן ישנו הכרח שבגאולה האחרונה ככל שאנו מתקרבים לקראת הופעת הטוב השלם, יגבר הרע מאוד. ומביא הרב מאזוז שליט"א בשם הרב עזרא שיינברג שליט"א, שהסיבה שהנס של הקמת מדינת ישראל נעשה דווקא ע"י אנשים שאינם שומרי תורה ומצוות, היא משום שאם המדינה הייתה קמה על ידי אנשים יראי שמים, היה השטן עושה הכל כדי לקטרג ולבטל

אותה, ולכן ההכרח היה להקים את המדינה דווקא שלא בדרך של תורה.

כסיום, רמז לקביעת תאריך יום העצמאות דווקא בה' באייר ניתן למצוא בדברי הגאון מווילנא אשר בשנת תקצ"ז הורה לתלמידיו לעלות לארץ ומסר בידם שני תאריכים המסוגלים לגאולה על פי הסוד:

עשרים לעומר וארבעים ושתיים לעומר, שהם ה' באייר וכח' באייר - יום העצמאות ויום ירושלים.

"מזמור לתודה"

"לאורם נלך"

בחלק זה נצטט מעט מדברי רבותינו, אשר דיברו בשבח מדינת ישראל, ובחובת ההודאה ביום העצמאות.

נציין כי השתדלנו שהדברים יובאו כאן כמות שהובאו במקור, ללא שינוי ועריכה, למעט תיקוני לשון קלים. אמנם קיצרנו חלק מן התוכן, מפאת קוצר היריעה, אך השתדלנו שלא לפגוע בנימה בה נאמרו הדברים.

נוסיף ונאמר, כי דברי הרבנים הובאו כאן על פי סדר שמותם על מנת שלא לפגוע בכבודו של אף רב ח"ו.

הראשל"צ הרב בן ציון מאיר חי עוזיאל זצ"ל:

"היום הזה נהיית לעם לה' אלוקיך! כי ביום הזה התפרקנו מעול שעבוד מלכות זרה בצורה מנדטורית בארץ ישראל שרצתה להחניק אותנו עד מוות, ומאימת מלחמת ממלכות שמסביבנו שדימו לשעבדנו שעבוד עולם. הכרזה נועזת זאת, שלא האמינו לה כל מלכי ארץ, עשתה את כל עם ישראל, שבארץ ובתפוצות, לעם עצמאי וריבוני בארצו ובכל משטרי חייו, נתנה אומץ וגבורה לצבאות ה', הם צבאות ישראל במלחמת גאולתנו כאריות והצליחו נגד כל הקמים עלינו מסביב, והיא אשר פתחה שערי ארץ לפני עם ישראל מכל פזורי הגולה אל ארץ נחלת ה', והיא אשר נתנה לעם ישראל את מקומו המכובד בין כל העמים... יום זה, הוא יום טוב לישראל היושב בארצו ובכל תפוצות פזוריו לדורותינו ולדורות עולם להודות לה' חסדו ולהגיד בקול זמרה וצהלה הלל ותהילה - "זה היום עשה ה' נגילה ונשמחה בו"

הרב יוסף משאש זצ"ל, רבה של חיפה:

"עתה רבותי הודו לעושה נפלאות גדולות לבדו, שהתחיל להנעיר אותנו מעפר שפלותינו, אשר לא ראו אבותינו ואבות אבותינו, ואנחנו בזכותם עינינו הרואות, מדינת ישראל, נשיא ישראל, דגל ישראל,

מטבע ישראל, צבאות ישראל... היינו עבדים אובדים, ועתה זכינו לכל הכבוד הזה, הכל בחסדי המקום ברוך הוא.. עשינו אזכרה למתי מלחמה וברכנו את מדינת ישראל..."

"אתה ספרדי חרד, עשה מה שאנחנו עושים, עושים אותו יום טוב בהלל גמור ובהודאה למלך הכבוד ברוך הוא, ואוכלים ושותים ושמחים, ואין לנו עסק עם אחרים..."

"ולדעתי הדבר פשוט וברור שיסוד מדינה יהודית היא חיי היהודים ודתם... ועל החלוקה כל מי שיש בידו יכולת ראוי להילחם בכל האמצעים, ולא נוותר אף שעל אחד ברצון.."

רבי יוסף סוסו הכהן זצ"ל רא"ב בד גאבס - תוניס:

"הראית לדעת כי כל זמן היותנו תחת ממשלת שאר האומות מה היו בעלילות עלינו, ולולי ה' היה בעזרתנו הוא מצלינו מידם, תהילה לאל עכשיו שזכינו להיות תחת ממשלה ישראלית בארץ נחלת אבותינו אברהם יצחק ויעקב, אך ורק עוד לא זכינו בעיר העתיקה מקום בית מקדשינו... כולנו מחכים ומצפים לגאולה השלמית..."

"מוכח שיש פעולה מוטלת על כביכול הקב"ה ובני אדם מתעוררים מלמטה ומתחילים בה, והקב"ה מתעורר מלמעלה לעזור להם ומשלים הדבר, וצריכים אנו לדעת מה הפעולה הזאת... בשנים האלה התעוררו אנשי הסוכנות... להתטפל (להצטרף) בכל מי שרצונו וחפצו לעלות לארץ ולשלם בעדו... נמצא שהם פועלים עם אל בקיבוץ גלויות!"

"בבא חאקי" - רבי יצחק אביחצירא זצ"ל. רבה הראשי של רמלה – לוד:

"אם בחו"ל שהיינו תחת עולו של שלטון זר, על אחת כמה וכמה, כאן בארצנו הקדושה תחת דגל ישראל, שצריכים להשתדל בצרכי הציבור עד שנזכה לדגלו של משיח"

"זכינו שדברי חז"ל נראו לעינינו, וזאת הודות לקרן הקיימת לישראל, שבימים אלה היא חוגגת את יובל השישים, וכבוד גדול יחשב לי לברך אותה ליובלה ולהשתתף בשמחתה.. החלש יאמר גיבור אני ותמיד ישנן לעצמו שכל מי שעוזר לקרן הקיימת בכל כוחו נקרא מסייע להקב"ה במעשה בראשית.."

"בזמנינו זה, זמן אתחלתא דגאולה, אם יסתכל האדם מסביבו ויראה את פריחתם ושגשוגם של ישובי העולים בנגב ובגליל, בין ויעריך את מפעליה של הקרן הקיימת... ואני תפילה שמדינת ישראל תפרח כשושנה ונזכה כולנו בביאת הגואל אמנ!"

קול קורא מרבני טריפולי - הרב שלמה ילוז זצ"ל, הרב חי גאבזון זצ"ל, הרב יששכר חכמון זצ"ל, הרב כמוס נחיאסי זצ"ל:

אנו הרבנות הראשית, ובית דין הצדק לטריפוליטינה יע"א, תקננו שביום העצמאות ה' באייר בכל שנה להוציא ספר תורה, ולקרוא שלושה עולים בפרשת כי תבוא... ולהפטיר בישעיה סימן ס' "קומי אורי כי בא אורך"... ובתפילת מנחה לקרוא בספר תורה בפרשת קדשים... ולהפטיר בזכריה סימן ח' "כה אמר ה', הנני מושיע את עמי מארץ מזרח"... ואחר ההפטרה בשחרית ובמנחה תקננו לקרוא תפילה זו שחברנו במיוחד ליום העצמאות בכל שנה... ותקנות אלו נטועים כיתד לא ימוטו לעולם!"

הראשל"צ הרב מרדכי אליהו זצ"ל:

"מורי ורבותי! שנת תש"ח היא שנה שהקב"ה עשה עמנו נסים ונפלאות. עד היום אנחנו לא מסוגלים להבין את הנסים והנפלאות שהקב"ה עשה עמנו. מלחמת ששת הימים, מלחמת מדבר סיני, מלחמת הסקאדים, נעשו לנו נסים ונפלאות, אנחנו מעלים את זה! מבינים את זה?! חיינו את זה! הספקנו לשכוח?! האויבים עמדו מסביבנו וביקשו להשמיד ולכלות את כל כלל עם ישראל, ואם פעם אמרו לזרוק את עם ישראל לים, אז אחר כך חשבו להשמיד אותנו ולהפוך אותנו לעפר ולאפר! והקב"ה הפר עצתם וקלקל

מחשבתם, ולא עשה ידיהם תושייה, ולא מחשבותיהם יצאו לפועל!
בקום המדינה בטחנו בעושר?! בטחנו בחיל? לא היה! אוכל שלב
היה! ירושלים הייתה במצור! מים לא היה! נשק לא היה! במה
הצלחנו? בביטחון בבורא עולם! בביטחון בצור ישראל וגואלו! רק זה
עזר זה סייע לנו."

"הדבר החיובי והיסודי בהקמתה של מדינת ישראל הוא קודם כל
הסרת שלטון זר בארצנו. לכך התפללנו. כל התקדמות היא שלב
בתהליך הגאולה. **הקמת מדינת ישראל היא שלב נוסף מתהליך**
זה. אני רואה במדינה אור גדול. לא הייתה מעולם תקופה רבת אור
כמו תקופתנו אנו במדינתנו. המדינה כיום מרכז תורני חשוב. ב"ה
ישנן ישיבות רבות לסוגיהן, ישיבות רגילות, ישיבות הסדר, נוער
נפלא, רבנים גדולי תורה."

"אין כל ספק שבימים אלו נעשו לאבותינו ולנו ניסים ונפלאות,
ואפשר לומר אפילו פלאי פלאות, שהרי רבים עמדו לכלותינו,
ובאמצעים דלים הקב"ה סייע שניצלנו מהם, וידינו גברה על אויבינו.
ברור הוא שניסים אלו שנעשו לנו, לא בזכותנו נעשו, אלא בזכות
אבותינו ואבות אבותינו שצורפו כולם יחדיו. **לפיכך ע"פ ההלכה כל**
מי שנעשה לו נס חייב להודות ולהלל, לשבח ולרומם את שם
ה'."

"הרבנות הראשית תקנה לומר הלל ביום העצמאות, מהסיבות
הבאות: יצאנו מעבדות לחירות, משלטון זרים לשלטון עצמאי שלנו,
שערי הארץ פתוחים לכל יהודי וריבוי מוסדות התורה בארץ, עד
שאפשר לומר שלא היה כדורנו בו יש כל כך הרבה ישיבות
ומוסדות תורה - **אלו הם סימני גאולה וודאיים!**"

המקובל רבי מרדכי עטיה זצ"ל:

"לו היה לנו לב לדעת ולהבין את הנס הגדול שנעשה לנו בשנת
תש"ח שה' הצילנו מידי מרעים שכל מלכי ערב חשבו לבלוענו
חיים... ונהפוך הוא אשר ישלטו היהודים המה בשונאיהם.

"וגרשתמו מן הארץ" היינו מקבלים את הייסורים באהבה ובשמחה, ואז המתחיל במצווה אומרים לו גמור, פירוש, שה' היה גומר את הגאולה בשלימות, וכל הערבים אשר סביבותינו היה מתקיים בהם הפסוק "ויהי חתת אלוקים על הערים אשר סביבותיהם" ... **אם כן לו עשינו כולנו כזאת ששמחנו בנס שעשה לנו ה' בשנת תש"ח שהצילנו מיד מרעים, והיינו מזמרים ומשבחים ומשוררים לה' על זאת, כי אז בוודאי הייתה הגאולה נגמרת, ואפילו שאין בידינו מעשים טובים שבזכותם ננצל ונגאל, היה ה' עושה לנו הגאולה בהלוואה, על סמך המעשים שנעשה אחר כך"**

מו"ר ועט"ר רבי כלפון משה הכהן זצ"ל, רבה הראשי של ג'רבה:

"בימינו אלה רבים מאחינו בית ישראל אף כי לא גדלו על ברכי היהדות התורה והמצווה, וכתיוק שנשבה בין הגויים הם נידונים. על כל פנים **התעורר בלבם רגש לאומי לאהבת קיום האומה הישראלית**... גם ראוי נחוץ לזה ארץ ישראל ויעשו כוח להשתדל בכל עז **לכבוש את ארץ ישראל** ולהושיב שם אחינו בית ישראל... לפי דעתי רחוק מאוד שתהיה תנועה זו תנועה גשמית, **ולדעתי תנועה שמיימית היא זו**, רק שאינה נרגשת כה וכה יש כמה ניסים נסתרים..."

"ומעתה אין ספק כי זהו ראשית והתחלת הגאולה, וראוי לכל איש ישראלי **לתת אלפי תודות** לו ברוך הוא על הגאולה ועל התשועה, כיפקד ה' את עמו והוציאנו משעבוד לגאולה".

"דלעומת שחשבו איזה צוררי יהודה להשבית ישראל מהיות גוי, נהפוך הדבר, והיה **מלך לישראל, ומאז תתחזק ותתאמץ לאומיות ישראל**, ולא יתבוללו בעמים.. כפי שהסכימו מלכי התבל בסאן רימו... לקיים אומת ישראל ולתת לה נחלתה אשר נתן לה ה' מאז. **אשרי המסייעים, ואוי ואבוי למתנגדים כי ה' באפו יבלעם ותאכלם** אש כל עוד שלא ישובו מדרכם אם במרד ואם במעל..."

רבי סידי פרג' חלימי זצ"ל ראב"ד קונסטנטיין, אלג'יר:

"מי יש לו רשות בכלל לבטל פסק הלכה שקבעו גאוני ארץ ישראל, שחייבים להודות ולהלל ביום העצמאות לשם יתברך? לכן חובה על כולם להקשיב להם ולקבוע יום זה להלל ולהודאה!"

"רבי סידי פרג' הכריז כמה וכמה פעמים: זו ראשית צמיחת גאולתנו", את יום העצמאות חגג בשיר והלל בתפילה ובמסיבת הודיה לשם יתברך, הוא עצמו עלה להיות חזן ביום העצמאות והתפלל בשמחה עצומה" (מדברי תלמידו ר' ניסים בן הרון)

הרב עובדיה הדאיה זצ"ל, ראש ישיבת המקובלים בית אל ומחבר שו"ת ישכיל עבדי:

"חס וחלילה להגיד על אלה שהשתדלו נמרצות עם מלכי העולם להקמת המדינה, וכן אותם המטפלים בהגברת העלייה, כאילו חס וחלילה עושים נגד השבועות הנ"ל, כי זמן השבועות חלפו ואינם.. ואדרבה, בימינו אלה מצווה עלינו לעשות כל מיני השתדלויות להחשת הגאולה, ולהגברת העלייה..."

"במה שהארכתי להמליץ על המדינה בכלל ועל תושביה בפרט... כמה צער יש להקב"ה כשמלמדים קטגוריא על בניו, ולהפך כמה שמחה עצומה גורם לו כאשר ממליצים טובה על בניו ... הנה מכל האמור ומדובר כבר יש תשובה ניצחת ומספקת מה שהביאני עד הלום ללמד זכות על עם ישראל בכלל ועל המדינה ותושביה בפרט..."

"הנה התשועה מתייחסת לכל עם ישראל שבגולה.. אשר קיבוץ גלויות כזה עוד לא היה מימי החורבן... והרי זה אתחלתא דגאולה ממש.. ואין זה פחות מנס חנוכה!... ועל כן אפשר לתקן לומר הלל... להודות לה' על כל פנים על התחלת גאולה זו... והרי זה בבחינת כל המודה בנסו זוכה ונעשה לו נס אחר... כי על ידי הודאה זו של התחלת הגאולה נזכה בעזרת ה' לגאולה השלמה"

"ואם נעריך מדינת ישראל עם שאר המדינות שבחו"ל נמצא מדינתנו עולה במעלות רמות בשטח הדת פי כמה משאר המדינות, בפרט בריבוץ התורה והישיבות המוחזקים ע"י הממשלה... ועל כן אני אומר, תחזקנה ידיהם לאלה הדתיים המשתתפים בכנסת ובעיריות..."

הראשל"צ, הרב עובדיה יוסף זצ"ל:

"רבים ועצומים מגדולי ישראל רואים בהקמת המדינה אתחלתא דגאולה, וכעין מה שכתוב בירושלמי... כך היא גאולתן של ישראל בתחלה קימעא קימעא כל מה שהיא הולכת היא רבה והולכת... והגר`מ כשר שליט`א בספרו התקופה הגדולה (עמודים שעד - שעח) הביא כרוז בשם דעת תורה, שחתומים עליו כמעט כל גדולי הדור, וקוראים את הקמת מדינת ישראל בשם אתחלתא דגאולה."

"יש הטוענים ששר הביטחון הראשון לא היה דתי, לכן לא צריך להחזיק לזה התייחסות. זה טעות! זה לא נכון! ה' עשה ניסים ונפלאות לאנשים הצדיקים שלנו... מה זה חשוב אם הקב"ה שולח (ישועה) ע"י חילוני?"

"כשהיה מלחמת מצרים עם ישראל... מה היינו באותו זמן.. היינו במצב קשה מאוד, לא נשק לא תחמושת לא מטוסים ולא שום דבר... עד הנה עזרנו ה' להתגבר על שבע ממלכות, כולם אנשי צבא, זה היה נס בלי ספק!"

"יש ישיבות ובתי מדרשות בזמננו, מה שלא היה אף פעם. מרכז התורה זה ארץ ישראל. אלפים עוסקים בתורה. מה היינו? בזמן שאני למדתי בפורת יוסף היו שבעים תלמידי חכמים ולא יותר... וכמה יש בעלי תשובה בדור שלנו. לכן צריך להודות לקב"ה ולא להתנכר ח"ו."

תמיד צריך להודות לקב"ה, 'אשירה לה' כי גמל עליי', גם כן אנחנו ברוך ה'... זה שיש לנו ממשלה יהודית. מה היה פה? המנדטורים.

אלה האנגלים יימח שמם, שונאי ישראל. כל מי שרצה לבוא לארץ צריך (בשביל) שיכנס סרטיפיקארד, בלי זה לא ייכנס. משנבנתה המדינה היהודית, אם רק בשביל שיבואו יהודים כמה שרוצים, דיינו. אבל האמת שיש כמה מיליונים. בזמן שהיה המנדט לפני קום המדינה היה 650 אלף איש בכל ישראל, ועכשיו, למעלה מחמישה מיליון! **ומה זה דבר קטן? אסור לנו להתכחש לנס שעשה לנו הקב"ה... זה מעט בעיניכם? זה לא מעט.** לא היה בזמן המנדט תלמודי תורה, (היום) תלמודי תורה יש עשרות אלפים כולם לומדים רק תורה! קודם לא היה זה. אנחנו צריכים להודות לקב"ה".

"לעשות אותם ימי משתה ושמחה"

בחלק זה נביא את הלכות יום העצמאות אשר נפסקו ע"י הרבנות הראשית לישראל. נדגיש כי לא באנו להורות הלכה לרבים, וכל אחד ינהג כפי מנהג אבותיו.

נציין כי רבים היו החכמים שפסקו שלא לומר תחנון ביום

העצמאות ונהגו לומר הלל, ולא כפי שחושבים היום שזו דעת מיעוט. בין החכמים ניתן למנות את רוב חכמי תונסיה וג'רבה (הרב יוסף סוסו הכהן זצ"ל, הרב חומאני עלוש זצ"ל, הרב כלפון משה הכהן זצ"ל, הרב רחמים חויתה הכהן זצ"ל, הרב רפאל כדיר צבאן זצ"ל ועוד), **חכמי טריפולי**, (הרב שלמה ילוז זצ"ל, הרב חי גאבזון זצ"ל, הרב יששכר חכמון זצ"ל, הרב כמוס נחיאסי זצ"ל), **רבים מחכמי אלג'יר**, (רבי סידי פרג' חלימי זצ"ל, רבי דוד אבן כלפא זצ"ל, רבי דוד בן כלפיט זצ"ל ועוד), **רבים מחכמי מרוקו**, (הרב יוסף משאש זצ"ל, הרב שלום משאש זצ"ל, הרב משה מלכה זצ"ל, הרב עמרם אבוריע זצ"ל, בבא חאקי זצ"ל, ועוד), **ורבים מגדולי ישראל בארץ** (הרב בן ציון מאיר חי עוזיאל זצ"ל, הרב יצחק ניסים זצ"ל, הרב עובדיה הדאיה זצ"ל, הרב מרדכי עטיה זצ"ל, הרב מרדכי אליהו זצ"ל, הרב חיים דוד הלוי זצ"ל, יבלח"ט הרב שלמה עמאר שליט"א, ועוד).

ערב יום העצמאות

- א. מחצות היום יש שהתירו להסתפר ולהתגלח לכבוד המועד, ויש שאסרו להסתפר. ומכל מקום, יש להתרחץ בחמין, ולהתקין עצמו בבגדי יום טוב נאים לקראת החג.

- ב. אין אומרים תחנון במנחה של ערב יום העצמאות, כדין כל יום טוב שאין אומרים תחנון במנחה שלפניו.
- ג. נהגו שטרם התפילה לובש החזן בגד חדש ומברך עליו שהחיינו, ומכוון להוציא את הציבור ידי חובתם.
- ד. טרם תפילת ערבית יאמרו מזמורים ק"ז, צ"ב, צ"ז וצ"ח בתהילים, ולאחריהם את פיוט "לכה דודי" מהבתים "מקדש מלך" עד "ימין ושמאל תפרוצי", ובמקום "לכה דודי לקראת כלה" יענו אחרי כל בית "זה היום עשה ה' נגילה ונשמחה בו".

מְקַדֵּשׁ מֶלֶךְ עִיר מְלוּכָה קוֹמֵי צְאֵי מִתּוֹךְ הַהֶפְכָּה
רַב לָךְ שִׁבְתָּ בְּעֵמֶק הַבְּכָא וְהוּא יִחְמַל עֲלֶיךָ חֲמֵלָה:

"זה היום עשה ה' נגילה ונשמחה בו"

הַתְּנַעֲרֵי מַעֲפָרֵי קוֹמֵי לְבָשֵׁי בְּגָדֵי תִפְאַרְתָּךְ עִמִּי
עַל יַד בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בֵּית הַלְחָמֵי קָרְבָּה אֶל נַפְשֵׁי גְּאֵלָה:

"זה היום עשה ה' נגילה ונשמחה בו"

הַתְּעוֹרְרֵי הַתְּעוֹרְרֵי כִּי בָא אֲוֶרָה קוֹמֵי אֲוֶרִי
עוֹרֵי עוֹרֵי שִׁיר דְּבָרֵי כְּבוֹד ה' עֲלֶיךָ נְגֵלָה:

"זה היום עשה ה' נגילה ונשמחה בו"

לא תבֹשִׁי וְלֹא תִקְלָמִי מֵהַ תִּשְׁתַּחֲוִי וּמֵהַ תִּהְיֶמֶי
כִּי יִחַסּוּ עֵינָי עִמִּי וּנְבִנְתָה עִיר עַל תֵּלָה:

"זה היום עשה ה' נגילה ונשמחה בו"

וְהָיָה לְמִשְׁפַּחַת שְׂאֵרָיָה וְרָחֵקוּ כָל מְבַלְעֵיךָ
יֵשִׁישׁ עָלֶיךָ אֱלֹהֶיךָ כְּמִשׁוֹשׁ חֶתָן עַל כְּלָה:

"זה היום עשה ה' נגילה ונשמחה בו"

יְמִין וּשְׂמָאל תִּפְרָצִי וְאֶת הַ תַּעְרִיצִי
עַל יַד אִישׁ בֶּן פְּרָצִי וְנִשְׁמַחָה וְנִגִּילָה:

"זה היום עשה ה' נגילה ונשמחה בו"

- ה. מתפללים תפילת ערבית בנעימה ובפיוטים כדרך יום טוב.
ו. לאחר תפילת העמידה, תקנת הרבנות הראשית לומר הלל
גמור בברכה, ויש שנהגו לאמרו ללא ברכה.
ז. לאחר סיום ההלל אומרים קדיש תתקבל ולאחריו פותחים
את ההיכל וקורא החזן פסוק "שמע ישראל" ופסוק "ה' הוא
האלוקים" (ב"פ) וממשיך החזן:

"מי שעשה ניסים לאבותינו ולנו, וגאלנו מעבדות לחרות,
הוא יגאלנו גאולה שלמה בקרוב, ויקבץ נדחינו מארבע
כנפות הארץ, חברים כל ישראל ונאמר אמך"

ח. ולאחר מכן קורא החזן בפרשת בהעלותך (במדבר י', ט"ו):

"וכי תבואו מלחמה בארצכם, על הצר הצורר אתכם.
והרעותם בחצוצרות; ונזכרתם לפני יהוה אלוהיכם,
ונושעתם, מאויביכם. וביום שמחתכם ובמועדיכם,
ובראשי חודשיכם, ותקעתם בחצוצרות על עולותיכם,
ועל זבחי שלמיכם; והיו לכם לזיכרון לפני אלוהיכם, אני
יהוה אלוהיכם."

ט. ותוקע החזן בשופר תרועה גדולה, ויש שנהגו לתקוע

תשר"ת, תש"ת, תר"ת.

י. לאחר מכן מכריזים הקהל; "לשנה הבאה בירושלים

הבנויה" ואומרים:

"יהי רצון מלפניך ה' אלוקינו ואלוקי אבותינו, שכשם
שזכינו לאתחלתא דגאולה, כן נזכה לשמוע קול שופרו
של משיח צדקנו במהרה בימינו"

יא. וסוגרים דלתות ההיכל, ולאחר מכן אומרים מזמור קכ"ו

בתהילים, ויש שנהגו לאומרו במנגינת התקווה, וממשיכים

שיר למעלות וקדיש יהיה שלמא על הסדר.

יב. לאחר התפילה עורכים סעודת מצווה חגיגית עם שירים

ותשבחות לה' יתברך, ויש שנהגו להדליק נרות לכבוד

היום.

יום העצמאות

- א. מתפללים תפילת שחרית חגיגית בנעימה ובפיוטים כביום טוב.
- ב. יש הנוהגים לומר לפני ברוך שאמר במקום מזמור "למנצח בנגינות" (תהילים ס"ז), את מזמור "השמיים מספרים" (תהילים י"ט).
- ג. הן בתפילת שחרית והן בתפילת מנחה לא אומרים תחנון.
- ד. קוראים הלל גמור בברכה, ויש שנהגו לאמרו בלא ברכה.
- ה. לאחר שגמרו את ההלל ואמרו חצי קדיש, מפטירין בנביא הפרטה "עוד היום בנב" (ישעיהו י' לב - יב, ו) שהיא הפרטה הנוהגת בשמיני של פסח לבני חו"ל, בטעמי ההפרטה ללא הברכות. ויש שנהגו שלא להפטיר בנביא.
- ו. לאחר ההפרטה אומר החזן השכבה לחללי צה"ל, תפילה לשלום המדינה ומי שברך לחיילי צה"ל המובא בסידורים.

תפילה לשלום המדינה

אָבִינוּ שְׁבַשְׁמִים, צוּר יִשְׂרָאֵל וְגוֹאֲלוֹ, בְּרַךְ אֶת מְדִינַת
יִשְׂרָאֵל, רֵאשִׁית צְמִיחַת גְּאֻלְתָּנוּ. הִגֵּן עֲלֶיהָ בְּאַבְרַת חֲסִדֶּךָ,
וּפְרַשׁ עֲלֶיהָ סִכַּת שְׁלוֹמֶךָ, וְשִׁלַּח אֹרֶךְ וְאַמְתָּךְ לְרֵאשִׁיָּהּ,
שְׂרִיָּה וְיוֹעֲצִיָּה, וְתִקְנָם בְּעֵצָה טוֹבָה מִלְּפָנֶיךָ. חֲזַק אֶת יְדֵי
מְגִי אֶרֶץ קְדֻשָּׁנוּ, וְהִנְחִילֵם אֱלֹהֵינוּ יְשׁוּעָה וְעֲטָרַת נְצַחוֹן
תְּעַטְרֵם, וְנַתַּת שְׁלוֹם בְּאֶרֶץ וְשִׁמְחַת עוֹלָם לְיוֹשְׁבֶיהָ. וְאֶת

אחינו כל בית ישראל פקד-נא בכל ארצות פזוניהם,
ותוליכם מהרה קוממיות לציון עירך ולירושלים משפן
שמך, כפתוב בתורת משה עבדך: "אם יהיה נדחך בקצה
השמים, משם יקבצך ה' אלהיך ומשם יקחך. והביאך ה'
אלהיך אל הארץ אשר ירשו אבותיך וירשתה, והיטבך
והרבך מאבותיך" (דברים ל, ד-ה). ויחד לבבנו לאהבה
וליראה את שמך, ולשמר את כל דברי תורתך. ושלח לנו
מהרה בן דוד משיח צדקך, לפדות מחפי קץ ישועתך.
הופע בהדר גאון עזך על כל יושבי תבל ארצה, ויאמר כל
אשר נשמה באפו: "ה' אלהי ישראל מלך, ומלכותו בכל
משלה". אמן סלה.

- ז. לאחר מכן ממשיכים התפילה על הסדר כיום שלא אומרים
בו תחנון, ויש שנהגו במקום שיר של יום לומר מזמור
"יאמרו גאולי ה'" (תהלים ק"ז) שהוא מעניינו של יום.
- ח. נהגו שהרב דורש בבית הכנסת מעניינו של יום ובפרט
בעניני הגאולה.
- ט. יום העצמאות עושים אותו יום משתה ושמחה, ומרבים בו
בסעודות בבשר ויין, ואומרים בהן דברי תורה מעניינו של
יום, ומספרים בנסי ה' ומשוררים בהן פיוטים ופרקי תהילים
בשבחה של ארץ ישראל, ובעניין הגאולה.
- י. ביום העצמאות יש להרבות בצדקה לעניים כמו בפורים.

"מזמור לתודה"

יא. מנהג נכון הוא ביום זה ללמוד הלכות בית הבחירה,
והלכות מלך וסנהדרין לזרז הגאולה.

להודות ולהלל

בחלק זה נביא מספר פיוטים אשר נכתבו בארצות המזרח והמערב
בשבח המדינה, ובענייני יום העצמאות והגאולה.

גואל יבוא / ר' דוד ריאחי

גואל יבוא עם אליה יבוא:	גואל יבוא רב עליה
ונפשי לך מיחלת	דמעה בשמחה היום נוזלת
בבוא יבוא עם הגואל: גואל יבוא	לראות דגלי הורם לבן ותכלת
כימי קדם בניסן נגאלו	יה אל רם שלח גואלנו
שלח במהרה גואל יבוא: גואל	כי שערי דמעה לא ננעלו יבוא
תזרח ותאיר עלינו שמשך	וקשב לנו עיר תפארתך
יבוא יבוא עם הגואל: גואל יבוא	ואז נגיל ונשיר בבית קדשך

למולדת שובי רני / ר' אשר מזרחי

למולדת שובי רני צהלי בת יפהפיה

בְּתוֹכָךָ אֶתֵּן מִשְׁכְּנִי	בְּנוֹי עַל הַר הַמּוֹרִיָּה:
אֹרֵי נְאוּהַ כִּי בָא אֹרֶךְ	וְשִׁכְחִי יְמֵי שְׁפִלוּתִי
עוֹרֵי יִפֶּה שִׁירֵי שִׁירֶךָ	כִּי תִמְּוּ יְמֵי גְלוּתִי
וּבְנֵה אוֹלְמָךְ וְדַבֵּרֶךָ	שְׁמָה עַל אֶרֶץ צְבִיָּה: לְמוֹלַדַּת
שׁוּבֵי אֶל מִשְׁכְּנוֹתֶיךָ	שׁוּבֵי אֶת וְאֲנִי אֲשׁוּבָה
וְאֶגְאֵל אֶת שְׁבִיּוֹתֶיךָ	וְיִהְיוּ לְאֵלֶפֶי רֶבֶבָה
אֲרַחֵם עַל אֲדָמוֹתֶיךָ	וְיִתְּהִי לְגִפֶּן פְּרִיָּה: לְמוֹלַדַּת
רַעֲיָה חֲבִיבָה עֲדִינָה	גִּילֵי שְׁמַחֵי שִׁיר דְּבָרֵי
פְּרָחֵי כְּצִיץ כְּשׁוֹשְׁנָה	וְדָגֵי וְרִבֵּי עֵשִׂי פְּרִי
כִּי הִגְאֵלָה נְכוּנָה	וְאֲשַׁלַּח יְבוֹן וְאֵלֶיָּה: לְמוֹלַדַּת

מֵה נְאוּו עֵלִי / ר' שִׁמְעוֹן ב"ר נִיסִים

מֵה נְאוּו עֵלִי הַהַרִים רִגְלֵי	מִבְּשַׁר שְׁלוֹם בְּבִנְיָן עֵירֶךָ
קוֹל צוֹפִיךָ יִשְׂאוּ קוֹל רִנָּה	הַתִּנְעָרִי מִתּוֹךְ מִגְּנָה
עַיִן בְּעַיִן תִּרְאֵי שְׁכִינָה	וְשָׁבוּ בְּנֵיךָ לְגִבּוֹלָה:
לְשִׁבּוּיִים דְּרוֹר בְּשִׁיר וּמִזְמוֹר	אֶל בֵּית הַר הַמּוֹר יִהְיֶה שְׁבִילֶךָ

"מזמור לתודה"

פָּצַחוּ רִנְנָה וּתְהִלָּה	סֵלוּ סֵלוּ אֶת הַמַּסְלָה
קוֹמִי עוֹרֵי כִּי בָּא אֲוֶרֶךְ:	יְבֹא מִבְּשָׁר בְּלִשׁוֹנוֹ מִלָּה
כְּנֹר וְנִבֵּל אֵז יְהִי שִׁירֶךָ	צֹאֵי מִכְּבֵּל קִרְיַת עוֹבְדֵי בֵּל
לְבַא לַחֲסוֹת בְּצֵל הַעֲלִיּוֹן	שׁוֹשׁ יִשִּׁישׁוּ כָּל אֲבֵלֵי צִיּוֹן
אֲכִין כֶּסֶף לְדוֹד מִלֶּכֶךָ:	בְּנֵה אֲבֵנָה לָךְ נוֹה אִפְרַיִם
בָּאוּ אֵלֶיךָ לְאֹר בְּאֲוֶרֶךְ	שְׂאֵי עֵינֶיךָ וּרְאֵי בְּנֵיךָ
אֵז מִצִּיּוֹן תִּצַּא הַתּוֹרָה	תַּחַת חֹשֶׁךְ אֲשִׁים לָךְ אֲוֶרֶךְ
בְּיוֹם שִׁמִּי כֶּתֶר לְרֵאשִׁיךָ:	הִנֵּה גְדוֹל הוּא אִים וְנוֹרָא
לְזָר בְּעוֹלָה כְּדָל וְהִלָּךְ	עַד מָתִי פֶלֶה יִפֶּה וּמַעֲלָה
אֲחִישׁ אֲשַׁלַּח יְבוֹן וְגוֹאֵל	עוֹרֵי עוֹרֵי עֵדֶת יִשְׂרָאֵל
זָכַר אֲזַכֵּר חֶסֶד נְעוֹרֶךָ:	וְגַם אֲקִים לָךְ חוֹמַת אֲרִיאֵל

נגילה הללויה / ר' אשר מזרחי

נגילה הללויה נגילה בא זמן הגאולה:

אל שדי קבץ נדחי יידי / וגרש משנאי

"מזמור לתודה"

נפְּשֵׁי בְּהֵם גְּעֵלָה נְגִילָה: נְגִילָה

שְׁלַח לִי בֶן יִשִׁי גּוֹאֲלִי / וּבְנֵה לִי בַּיִת הַיְכָלִי

בְּאוֹיְבֵי עֲשֵׂה כְּלָה נְגִילָה: נְגִילָה

רַחֲמָן חוּס עַל עַם לֹא אֱלֹמֵן / וּשְׁלַח לָהֶם צִיר נֶאֱמָן

יְבַשֵּׁר עִם סִגְלָה נְגִילָה: נְגִילָה

חֲזַק זָכֹר זָרַע יִצְחָק / וְקִבְּצָם מִמֶּרְחָק

וּנְסַדֵּר שִׁיר וּתְהַלֵּלָה נְגִילָה: נְגִילָה

שְׁבַחֵי יְרוּשָׁלַיִם / תְּהִלִּים קמ"ז

שְׁבַחֵי יְרוּשָׁלַם אֶת ה' / הַלְלִי אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן

כִּי חֲזַק בְּרִיחֵי שְׁעָרֶיךָ / בְּרַךְ בְּנֵיךָ בְּקִרְבֶּךָ:

שְׁמַחַה גְּדוּלָה הַלִּילָה / ר' מִשָּׁה אֱלִיהוּ

הַלִּילָה לִילָה לִילָה לִילָה שְׁמַחַה גְּדוּלָה הַלִּילָה:

הַלִּילָה אֲנִי בְּאֵנִי לַעֲרוֹךְ נִשְׁפָּה נְעִים

רוֹקְדִים וְשָׂרִים כְּלָנִי נְהַנִּים וְגַם שְׂמֵחִים

"מזמור לתודה"

שְׁמַחָה תִּהְיֶה כְּפָלִים: הַלֵּילָה	יֵאלֶה לְמַחֵא כְּפִים
שְׁמַחָה וְחַיִּים טוֹבִים	יוֹסִיף הָאֵל עָלֵינוּ
תִּמְיֵד תִּהְיֶה שְׂמֵחִים	תַּחֲיֵי מְדִינָתֵנוּ
לְכַבֹּד יְרוּשָׁלַיִם: הַלֵּילָה	יֵאלֶה לְמַחֵא כְּפִים
בְּחַג עֲצֻמָּאוֹתֵנוּ	בְּאַרְץ מוֹלְדָתֵנוּ
וּנְבָרַךְ צֶה"לֵנוּ/חַיֵּילֵנוּ	נְרִים אֶת דְּגְלֵינוּ
לְכַבֹּד יְרוּשָׁלַיִם: הַלֵּילָה	יֵאלֶה לְמַחֵא כְּפִים

"ויתבוננו חסדי ה'"

בחלק זה נביא מעט מסיפורי הנפלאות שעשה לנו הקב"ה במלחמות ישראל, על מנת להתבונן בגדולתו ונפלאותיו.

מעטים מול רבים / אביגדור קהלני

ב-9 באוקטובר 1973, בתום קרבות קשים בגולן, הגיעו הסורים עד למרחק של עשרות מטרים מכוחות צה"ל. קהלני - אז בדרגת סא"ל - מונה למפקד הגזרה, כשתחת פיקודו הטנקים הספורים שנותרו כשירים. לאחר שהשמיד ארבעה כלי שריון סוריים, הוא ארגן את כל הטנקים הישראליים שנשארו בשטח, ובכושר מנהיגותו ואישיותו נתן דוגמה אישית לחייליו, שהיו על סף שבירה.

קהלני הסתער בראש הכוח, והצליח לכבוש מחדש את העמדות הסוריות השולטות, שהיוו עמדות מפתח לגזרה כולה. לאחר כיבושן, השמידו חיילי השריון הישראליים את כוח האויב, שמנה עשרות טנקים, וההתקפה האחרונה על הגולן נשברה. במעשיו אלה, מנע קהלני את פריצת החזית בגזרה הצפונית של הרמה.

"פתאום מצאתי את עצמי עומד מול שלושה טנקים סוריים, במרחק 25 מטרים ממני", נזכר קהלני. "זה היה שוק טוטאלי בשבילי; אני זוכר שעצרתי מאחורי ערימת סלעים וראיתי את שלושת המפקדים הסורים מסתכלים לי בעיניים. 25 מטר - זה קרב סכינים. השמדתם בזריזות את שלושתם. לפתע, הסתער עליי טנק רביעי. מיד השמדתי גם אותו. רגע לאחר מכן, כשרגליי עדיין רועדות מפחד, יאנוש שאל אותי: "נו, מה אתה אומר? אפשר לבלום אותם?" הוא הטיל עליי את הפיקוד על כל הגזרה. הייתי צריך להתחיל לעכל איפה נמצא האויב ומה סדר הגודל שלו.

"התחלנו להתקדם לעבר קו העמדות. הגבעה הייתה במרחק 600-700 מטר מאתנו, ומעבר לה היו יותר מ-150 טנקים סוריים. ביקשתי מהטנקים שלי להתחיל לנוע, אבל הם לא זזו. מצאתי את

עצמי לבד. ידעתי שאם לא נתפוס את העמדות בחזרה, אנחנו אבודים.

"בשלב הקריטי הזה העברתי את כל הטנקים לתדר האישי שלי - כך שגם אחרון הנהגים והתותחנים יאזין לי. השתמשתי בהרמת קול ובכל הטכניקות האפשריות כדי לגרום לחיילים לזוז, אבל הם לא הגיבו. החלטתי להשתמש בנשק האחרון, שדיבר ישירות אל האופי והאגו של החייל הישראלי: צעקתי להם בקשר 'אני רואה פחדנים מהגדוד שלי'. הקריאה שלי הרגיזה הרבה מאוד אנשים, וכמו קסם הניעה אותם קדימה.

"נלחמנו שם לחיים ולמוות, ביחסי כוחות של טנק אחד מול שמונה או עשרה שלהם. למול עיניי, עוד טנק נפגע ועוד טנק נפגע - ובשבילנו כל טנק היה קריטי. היו קטעים מאוד דרמטיים, אבל לרגע לא חשבתי לסגת. אלה רגעים שאתה ממש מתחבק עם המוות, אך כשאתה בתוך סערה של אש, אתה מבצע פעולות כמו אוטומט. מצד שני, הלב שלך עובד שעות נוספות, והפחד מכרסם. אתה יושב בעמדה, והפגזים פוגעים בחברים שלך ומסביבך.

"הסורים כבר ישבו על העמדות שלנו, והיינו צריכים לעצור את כוח השריון הענק שהתקרב. בכל פעם עלו 3-5 טנקים סוריים על העמדות, ואנחנו, על גב הגבעה, היינו צריכים לפגוע בהם, ולאט-לאט להתקדם לכיוון ראש הגבעה. ברגע שחזרנו לקו העמדות, עמק הבכא היה שחור משחור מטנקים סוריים פגועים. למזלי, הצלחנו לתפוס את העמדות בחזרה, אם לא היינו תופסים את העמדות, או אפילו אם היינו תופסים אותן באיחור של רבע שעה, לא היה לנו שום סיכוי".

כוח צביקה / צביקה גרינגולד

ביום 6 באוקטובר 1973 שהה סרן צביקה גרינגולד בקיבוצו, לאחר שסיים את תפקידו הקודם, זמן קצר לפני המלחמה, והוא טרם שובץ בתפקיד אחר. כשנודע לו על פרוץ הקרבות, חזר ליחידתו

הקודמת ברמת הגולן, ארגן לעצמו כוח של 3 טנקים ויצא לבלום את התקדמות שריוני האויב לעבר צומת "נפח".

במהלך קרב זה אבדו 2 טנקים, והוא נשאר לבדו מול ניסיונות חוזרים-ונשנים של הסורים להתקדם לעבר נפח. במשך שעות נלחם יחידי, בעוד שבכל רשתות-הפיקוד חשבוהו כמפקד כוח טנקים שכונה "כוח-צביקה". אחר כך הצטרפה אליו יחידת-מילואים, אשר ניסתה להתקדם, אך נאלצה לסגת בגלל ריבוי הנפגעים. במהלך קרב זה נפגע הטנק של סרן צביקה גרינגולד והוא נפצע. למרות פציעתו עבר לטנק אחר של יחידת מילואים ונטל לידי את הפיקוד עליו.

בהמשך הלילה נשאר שוב לבדו, בולם במשך כמה שעות את ניסיונות הפריצה של הסורים, עד שהצטרף אליו, לקראת הבוקר, סגן מפקד חטיבה עם טנקים נוספים. עם בוקר כאשר נתקבלה הוראה שכוח סורי הגיע מכיוון אחר למחנה נפח, קיבל הוראה לנוע במהירות לעבר המחנה. יחד עם טנק נוסף הדפו את טנקי הסורים אשר הגיעו לגדרות המחנה. לאחר הקרב פונה לבית החולים אבל כעבור שבוע חזר להמשך הלחימה. בעמידתו האיתנה, אגב גילוי גבורה עילאית, עיכב ומנע את התקדמות הסורים לעבר נהר הירדן.

"ההיתקלות הראשונה - כ-4 ק"מ דרומית לנאפח - הייתה כעבור זמן קצר, בטווח של מטרים! 'פשוט טנק סורי דהר מולנו. פתחת באש והטנק הסורי נדלק לנו ממש מול הפנים. בגלל רתיעת התותח איבדתי את החשמל בצריח, האורות והקשר. זה היה טנק שהוכשר בזריזות לפני שיצאנו, לאחר שכבר נפגע היום פעם אחת. עברתי לטנק של חגי. הוא חזר לאחור ואני המשכתי כמה שעות לבד" מספר צביקה. כשנשאר לבד החליט צביקה לרדת מהדרך ולטפס על גבעה סמוכה. כשהגיע לראשה גילה 3 טנקים סורים באורות מלאים וחסיל אותם בזה אחר זה, בטרם יבחינו בבדידותו. אחר-כך דילג לעמדה חדשה. כעבור כחצי שעה נראה לפתע טור סורי ארוך ובו כשלושים טנקים ומשאיות. צביקה חיכה בסבלנות עד שיגיעו לטווח פגיעה בטוחה. הטנק הראשון חוסל ממרחק של כ-20 מטר.

מיד לאחריו שינה צביקה עמדה, ירה לעבר טנק נוסף וחוזר חלילה. לאחר שחיסל כך כעשרה טנקים חשדו כנראה הסורים כי לפניהם כוח גדול והם מיהרו להסתלק מהשטח. "תראה" מצטט את צביקה "הדלקנו כמה וכמה טנקים סוריים, לא ספרתי כמה. וכשניסיתי לאחר מעשה לשחזר משהו בתחום זה, נוכחתי כי לא אצליח. המהומה הייתה גדולה. היה מתח רב. הכל התרחש במהירות. קרו המון דברים. היו מצבי לחץ. דברים התערבבו לי בראש. אני זוכר היטב את הטנק הראשון שהדלקתי. אני זוכר עוד חמישה נוספים, לא לפי סדר כרונולוגי. השאר די מבולבל. שמעתי כי במקום כלשהו כתבו שהורדנו שם משהו כמו חמישים טנקים סוריים. אני חושב שזה די מוגזם. במקום אחר קבעו שהשמדנו שם עשרים וחמישה טנקים. אני מתאר לעצמי שזה קרוב יותר למציאות." בשיחה אתו מציין צביקה: "כל העבודה בלילה הייתה ירי למטרות מוארות, לא היו לנו שום אמצעי תצפית אחר. הסורים נעו עם תאורת 'עיני חתול' (אמצעי ראיית לילה) וגם ליוו את תנועת השיירות שלהם בירי של פצצות תאורה".

"תם ונשלם - שבח לאל בורא עולם"